

Tule mukaan lepakkoseurantaan!

Miksi seurantaa?

- Seurannan avulla saadaan arvokasta tietoa lepakoiden esiintymisestä, runsaudesta ja runsauksien muutoksista.
- Tällaista tietoa tarvitaan esimerkiksi luontodirektiivin raportointiin tai lajien uhanalaisuuden arviointiin.
- Seurantalaskenta on mukava tapa ylläpitää omaa lepakkoharrastusta.

Lepakkoseurannan käynnistäminen

Kesäkauden seuranta:

**Yhdistetty piste- ja linjalaskenta
kolmiolaskentana**

- kuten Bat Conservation Trust:n (BCT) field survey
- 12 pistettä á 5 min
- linjan pituus n. 3 km, muotona kolmio
- pisteet ja reitti sovitetaan maaston, maanomistusolojen yms. mukaan kuitenkin siten, että pisteiden väli on vähintään 150 m ja reitin pituus 3 km.

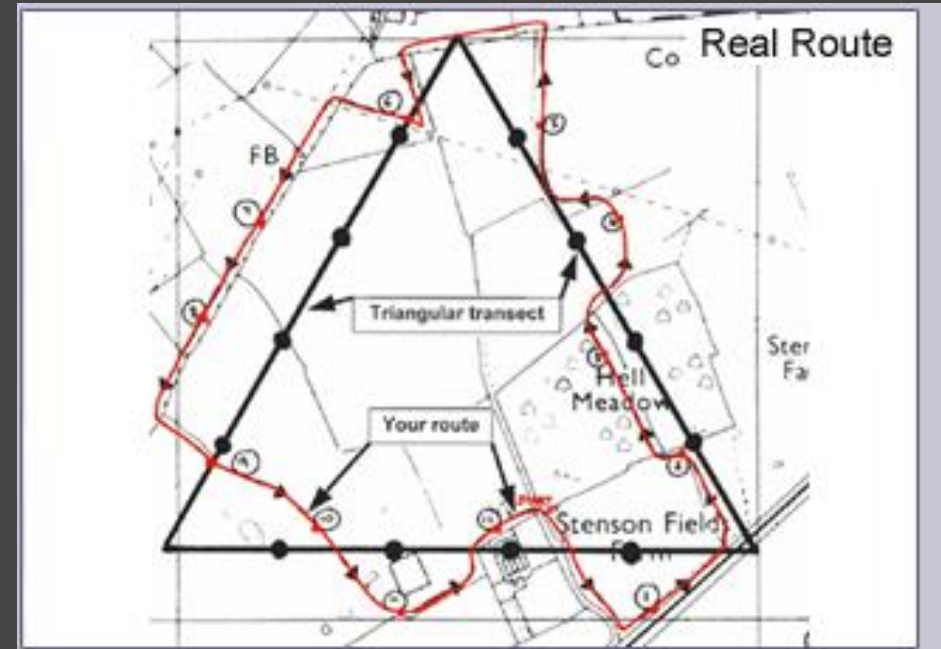
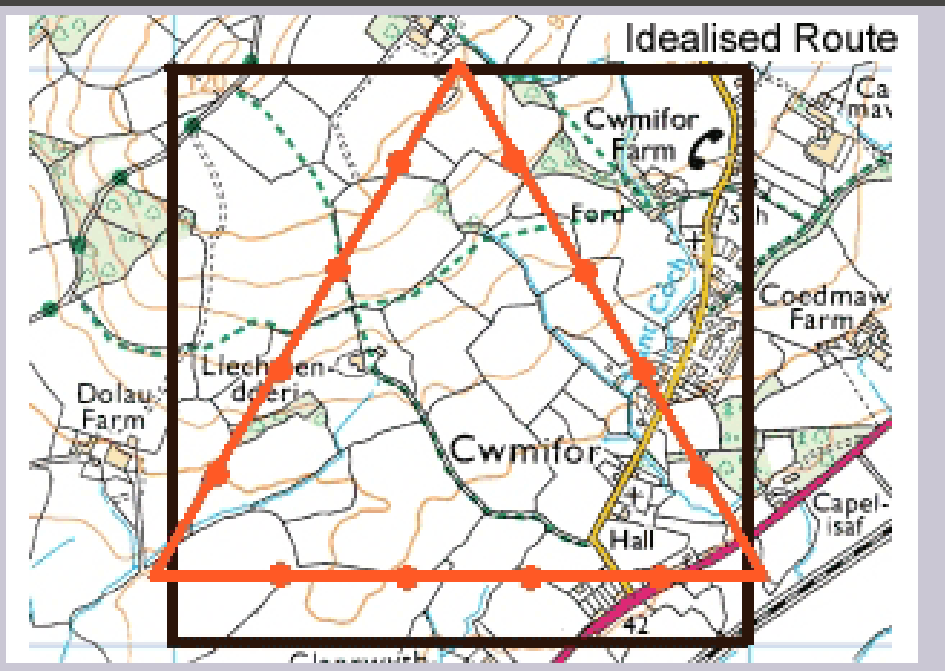
Kolmiolaskenta

- Tavoitteena jatkossa vähintään 2 toistoa
- Ajankohtina heinä- ja elokuu, mielellään enintään ± 7 vrk vaihtelua ajankohdassa vuosien välillä

Reitti kartalla – esimerkki BCT:n materiaalista

Ideaali reitti pisteineen

Todellinen reitti pisteineen

Reitin valinta

- Voit valita reitin sijainnin vapaasti, halutessasi voit pyytää valmiin reitin.
- Muista kuitenkin sijoitella pisteet vähintään 150 m etäisyydelle toisistaan. Reitin tulee olla vähintään 3 kilometriä pitkä.
- Sovita kukin havainnointipiste mahdollisuuksien mukaan tiettyyn biotooppiin. Kuitenkin myös reunabiotoopit voivat olla mielenkiintoisia.

Reitin valinta

- Reitin kannattaa olla kohtuullisen helppokulkuinen
 - Detektoriin tulee jonkin verran taustamelua polkujen ulkopuolella (risujen rahinaa yms.)
- Valitse reitti alueelta, jolla arvelet liikkuvasi tulevinakin vuosina. Seurannoissa jatkuvuus on tärkeää!
- Voit laskea useammankin reitin, muista kuitenkin tässäkin jatkuvuuden merkitys.

Reitin dokumentointi

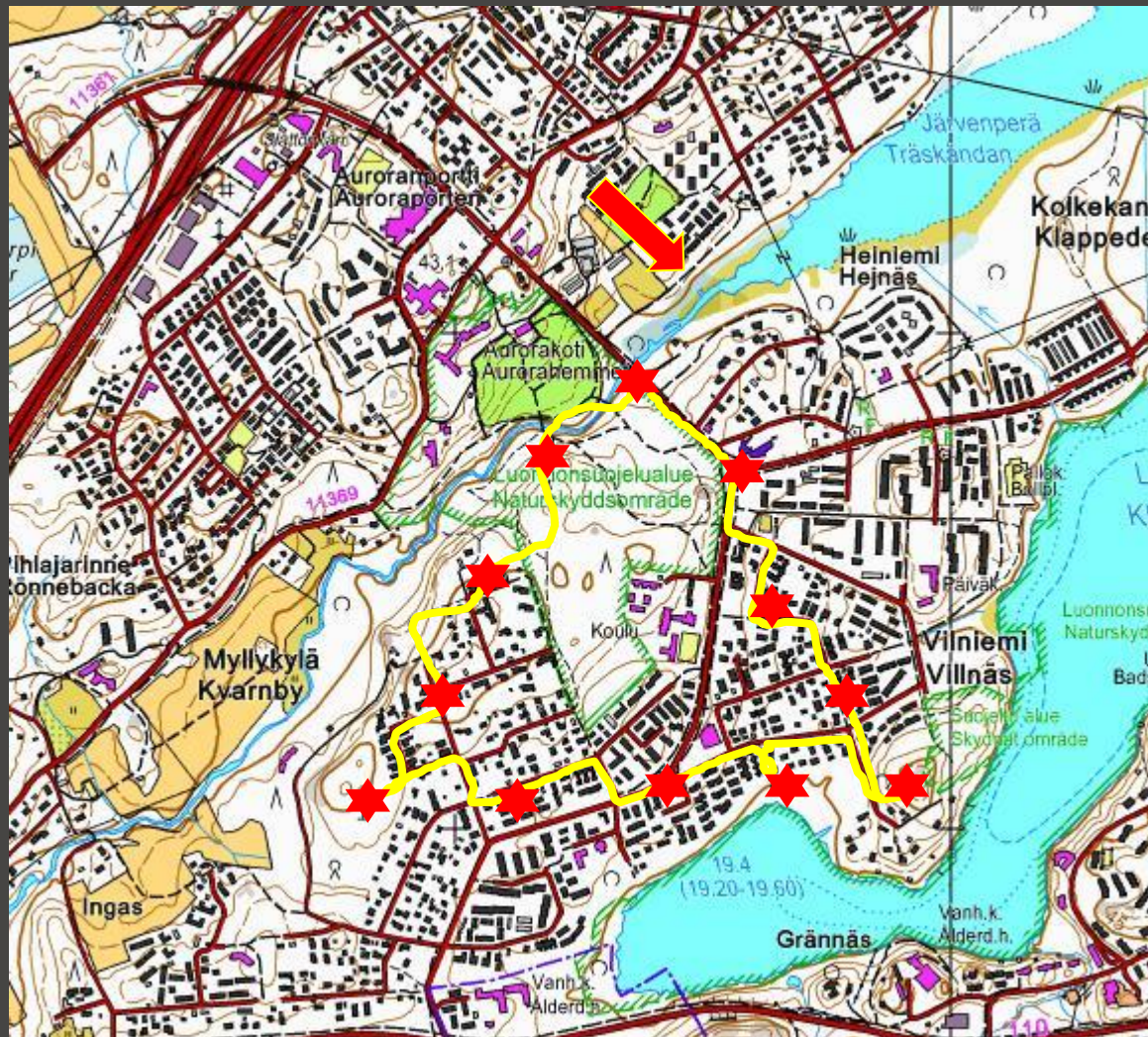
- Hahmottele sopiva kolmio kartalle
- Merkitse havainnointipisteet kartalle
- Siirrä pisteitä ja reittiä tarvittaessa maaston, asutuksen ja muiden tekijöiden mukaan

Esimerkkireitti

★ havainnointipiste

↯ kävelyreitti

➔ kävelysuunta

Laskenta

- Tee laskenta poutaisena, vähätuulisena yönä.
- Kirjaa aluksi sääolot: lämpötila, tuulisuus ja pilvisuus. Arvioi pilvipeite 8-portaisella asteikolla siten, että 0 on pilvetön taivas ja 8 täysin pilvinen.
- Aloita havainnointi noin puoli tuntia auringon laskun jälkeen, Pohjois-Suomessa myöhemmin.
- Havainnoi kussakin pisteessä 5 minuuttia.

Laskenta

- Kirjaa havainnot, myös pisteiden välillä
 - Kirjaa ohilentävistä ja saalistelevista lepakoista havaintomäärät. Lepakkoyksilöiden määrää ei tarvitse merkitä.
 - Jos lepakoita ja siten ääntä on paljon, arvioi lepakkohavaintojen määrä. Joenrannoilla ja muilla hyvillä siippapaikoilla voi käyttää taskulamppua arvioinnin apuna.
 - Voit kirjata suoraan lomakkeelle tai vihkoon, nauhurille tms.
- Kierrä reitti aina samaan suuntaan.

Laskennan jälkeen

- Siirrä havainnot lomakkeelle
- Kirjaa kunkin pisteen tiedot
 - tarkat, toteutuneet havainnointipisteiden koordinaatit
 - biotoopit (kts. seuraava sivu), merkitse biotooppien reuna esim. 1/6
 - valaistusolot
 - mahdolliset huomiot
- Piirrä kuljettu reitti kartalle

Biotoopit

- 1 Kuusivaltaiset metsät
- 2 Mäntyvaltaiset metsät
- 3 Lehtimetsät
- 4 Sekametsät
- 5 Taimikot ja pensaikot
- 6 Hakkuuaukot
- 7 Avosuot (muut metsäluokkiin)
- 8 Puistot
- 9 Kaupunkimainen asutus
(myös pientaloalueet)
- 10 Maaseutumainen asutus
- 11 Pellot
- 12 Rannat
- 13 Niityt, kedot
- 14 Tunturialueet
(15 Muu, mikä?)

Laskennan jälkeen

- Palauta lomake (Lepakkoseurantalomake) ja reittikartta museolle

eeva-maria.kyheroinen@helsinki

tai postitse:

Eeva-Maria Kyheröinen

Luonnontieteellinen keskusmuseo LUOMUS

PL 17

00014 Helsingin yliopisto

Laskennan jälkeen

- Voit antaa palautetta seurantalaskennasta, esimerkiksi
 - Reitien valinnasta
 - Laskennan toteuttamisesta
 - Parannusehdotukset ja tarkennukset, muut toiveet

Lopuksi

- Tulokset kootaan ja niistä tehdään yhteenveto
- Seurantatiedot ovat arvokkaita lepakoiden suojelutyössä, tule siis mukaan!